

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΜΕΣΣΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕΣΣΟΓΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ

Η ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ ΚΑΙ Ο ΑΜΝΟΣ

Ιερομ. Λεβ Ζιλλέ

ΧΑΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & Α. ΚΟΥΜΠΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ ΜΕΣΣΟΓΙΑΣ Τ. Κ, 19003
ΤΗΛ. ΚΑΙ ΦΑΧ: 22990 40040, e-mail: ag.nikolaosmark@yahoo.gr
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: www.agnikolaosmark.gr

ΚΥΡΙΑΚΗ 4 ΙΟΥΝΙΟΥ 2017

✿ «# ΕΒΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ».

✿ Μητροφάνους αρχιεπ. Κων/πόλεως (326).

✿ Μάρθας και Μαρίας αδελφῶν τοῦ Λαζάρου.

Η ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ ΚΑΙ Ο ΑΜΝΟΣ

Ο Ιωάννης «βλέπει» το Πνεύμα να κατεβαίνει από τον ουρανό με τη μορφή περιστεράς και να σταματάει πάνω στον Ιησού. Αυτό το χαρακτηριστικό έχει βασική και ουσιαστική σπουδαιότητα, όσον αφορά την αναζήτησή μας. Η κίνηση του Αγίου Πνεύματος –όπως τουλάχιστον φανερώνεται στους ανθρώπους– είναι μια κίνηση «προς τον Ιησού», μια κίνηση που προσανατολίζεται και κατευθύνεται προς τον Αμνό. Αν δεν κρατήσουμε αμετάθετη μέσα μας αυτή την πρώτη και ουσιαστική αλήθεια, όλα τα υπόλοιπα θα αποδειχθούν ψεύτικα και κίβδηλα. Θα ξεστρατίσουμε στο αδιέξοδο ενός δυνατισμού, ενός απατηλού παραλληλισμού.

Οφείλουμε λοιπόν από μιας αρχής να απορρίψουμε, με απόλυτα ριζικό τρόπο, τη χίμαιρα που πλάνησε τόσα και τόσα πνεύματα, ευγενή κι ευλαβικά κατά τα άλλα. Εννοούμε το απατηλό όραμα μιας «τρίτης βασιλείας», της βασιλείας του Πνεύματος, το οποίο θα αντικαθιστούσε τάχα τον Ιησού, μιας τελικής βασιλείας που θα διαδεχόταν τη βασιλεία του Πατρός. Δεν υπάρχει βασιλεία του Πνεύματος ανεξάρτητη από τη «Βασιλεία του Θεού», που αναγγέλλει το Ευαγγέλιο, και που χορηγός της είναι ο Ιησούς Χριστός. Το Άγιο Πνεύμα, όντας κάτι περισσότερο από ενεργό, όντας το ίδιο ενέργεια και πραγμάτωση, αποτελεί το όργανο αυτής της βασιλείας. Και το όργανο ενεργεί με τόσο τέλειο τρόπο, συνδέεται τόσο στενά με το έργο, ώστε αυτό το Πνεύμα ταυτίζεται με τη Βασιλεία. Δεν είναι όμως κάτοχός της. Ναι, το Άγιο Πνεύμα είναι Βασιλιάς, αλλά συστατικό της βασιλείας του είναι να κάνει τους υπηκόους του να υποκλίνονται μπροστά σ' Εκείνον που είτε στον Πιλάτο: «Σὺ λέγεις ὅτι βασιλεὺς εἰμὶ ἐγώ», όταν εκείνος τον ρώτησε: «οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ;» (Ιω. ιη, 37). Η ενέργεια του Πνεύματος, η αόρατη βασιλεία του πάνω στις ψυχές, εργάζεται και φανερώνει τη Βασιλεία του σαρκωθέντος Λόγου.

Ἐξ ἄλλου, ο ἴδιος ο Ιησούς δεν είχε πει πριν από την Πεντηκοστή: «συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω, ἔαν γὰρ ἐγὼ μὴ ἀπέλθω, ὁ παράκλητος οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς» (Ιω. ιστ, 7); Ο Ιησούς έπρεπε να πορευθεῖ, έτσι ώστε την ορατή και περιορισμένη (καθότι εντοπισμένη) παρουσία του, να την διαδεχθεῖ η αόρατη και παγκόσμια παρουσία του. Αλλά, μετά την Ανάληψη, μόνο το Πνεύμα

Κυριακή της Πεντηκοστής

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ιωάν. ζ' 37-52, η' 12)

Ἡ ἐσχάτη ἡμέρα τῆ μεγάλης τῆς ἑορτῆς εἰστίκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραξε λέγων· Ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρέουσιν ὕδατος ζῶντος. Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος οὗ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· οὐπω γὰρ ἦν Πνεῦμα Ἅγιον, ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη. Πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης. Ἄλλοι ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός. Ἄλλοι ἔλεγον· Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται; Οὐχὶ ἡ γραφή εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυὶδ καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς κώμης ὅπου ἦν Δαυὶδ, ὁ Χριστὸς ἔρχεται; Σχίσμα οὖν ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο δι' αὐτόν. Τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας. Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι· Διατί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν; Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται· Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος. Ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι· Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; μὴ τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον ἐπικατάρτατοί εἰσι. Λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἐλθὼν νυκτὸς πρὸς αὐτόν, εἰς ὧν ἐξ αὐτῶν· Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ πρότερον καὶ γνῶ τί ποιεῖ; Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῶ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; ἐρεύνησον καὶ ἴδε ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἐγγύγερται. Πάλιν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε λέγων· Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

μάς καθιστά τον Ἰησοῦ παρόντα. Καὶ ὁ Ἰησοῦς μάς ἀποστέλλει τὸ Πνεῦμα γι' αὐτὸν σκοπὸ: «ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτόν πρὸς ὑμᾶς» (Ιω. 1στ, 7). Ὁ Πατέρας στέλνει τὴν Περιστερὰ πάνω στον Ἀμνὸ καὶ ὁ Υἱὸς στέλνει σ' ἐμᾶς τὴν Περιστερὰ, ὄχι γιὰ νὰ τὴν τοποθετήσουμε στὴν θέση τοῦ Ἀμνοῦ, ἀλλὰ γιὰ νὰ μας «υπομνήσκῃ» τὸν Ἀμνὸ. Ἐδῶ ἡ «υπόμνηση» δὲν ἔχει τὴν ἀσθενικὴ ἔννοια τῆς ἐπιαναφοράς στὴ μνήμη, ἀλλὰ τὴν δυνατὴ ἔννοια τῆς ἐπιστροφῆς, τῆς νέας καὶ ἀποτελεσματικῆς ἐπικλήσεως γιὰ ἐπάνοδο. Ὁ ρόλος τῆς Περιστερᾶς, τὸ λειτουργημὰ τοῦ Πνεύματος σχετικὰ μ' ἐμᾶς, εἶναι νὰ φανερῶσῃ τὸν Ἀμνὸ, νὰ μας ἀποκαλύψει τὸν Χριστό. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ποῦ εἶναι κατ' ἐξοχίαν ἀόρατο καὶ ἀψηλάφητο, ἔχει ἀποστολὴ νὰ μας καταστήσῃ τὸν Ἰησοῦ πνευματικὰ ορατὸ καὶ ψηλαφητὸ.

¶ Περιστερὰ δὲν ἔχει νὰ παίξει κάποιον ἀνεξάρτητο καὶ ἀπομονωμένον ρόλο. Ὁ Ἰησοῦς λέει γιὰ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα: «οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἂν ἀκούσῃ λαλήσει... ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν» (Ιω. 1στ, 13 - 14). Θα ἐπανεέλθουμε πιο κάτω σ' αὐτοὺς τοὺς «λόγους τοῦ Πνεύματος».

Κυριακὴ τῆς Πεντηκοστῆς

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΠΕΡΙΚΟΠΗΣ

Την τελευταίαν ημέραν την μεγάλην της εορτής εστάθηκε ο Ιησούς και εφώνασε δυνατά, «Εάν κανείς διψά, ας έλθη σ' εμέ και ας πιή. Εκείνος που πιστεύει σ' εμέ, καθώς είπε η γραφή, "Θα τρέξουν από την κοιλιά του ποταμοί νερού ζωντανού"». Αυτό το είπε διά το Πνεύμα, το οποίον θα έπαιρναν εκείνοι που θα είσταν σ' αυτόν· διότι δεν είχε δοθή ακόμη Πνεύμα Άγιον, επειδή ο Ιησούς δεν είχε ακόμη δοξαστή. Πολλοί από το πλήθος, όταν άκουσαν αυτά, έλεγαν, «Αυτός είναι πραγματικά ο Προφήτης», άλλοι έλεγαν, «Αυτός είναι ο Χριστός», άλλοι έλεγαν, «Μήπως ο Χριστός έρχεται από την Γαλιλαίαν; Δεν είπε η γραφή ότι ο Χριστός έρχεται από το σπέρμα του Δαυΐδ και από την κωμόπολιν Βηθλεέμ όπου ήτο ο Δαυΐδ;». Έγινε λοιπόν διχασμός γι' αυτόν μεταξύ του πλήθους. Μερικοί ήθελαν να τον πιάσουν αλλά κανείς δεν έβαλε χέρι επάνω του. Τότε επέστρεψαν οι υπηρέται προς τους αρχιερείς και τους Φαρισαίους, οι οποίοι τους είπαν, «Γιατί δεν τον εφέρατε;». Απεκρίθησαν οι υπηρέται, «Κανείς άνθρωπος δεν εμίλησε ποτέ όπως μιλεί αυτός ο άνθρωπος». Οι Φαρισαίοι τούς απεκρίθησαν, «Μήπως και σεις έχετε πλανηθή; Επίστεψε σ' αυτόν κανείς από τους άρχοντας ή τους Φαρισαίους; Όσον γι' αυτόν τον όχλον, που δεν ξέρει τον νόμον, είναι καταραμένος». Λέγει εις αυτούς ο Νικόδημος, ο οποίος είχε έλθει εις αυτόν την νύχτα και ο οποίος ήτο ένας από αυτούς, «Καταδικάζει άνθρωπον ο νόμος μας, εάν δεν τον ακούση προηγουμένως και μάθη τι έκανε;». Απεκρίθησαν εις αυτόν, «Μήπως και συ είσαι από την Γαλιλαίαν; Ερεύνησε και θα ιδής, ότι δεν έχει έλθει προφήτης από την Γαλιλαίαν». Πάλιν ο Ιησούς τούς εμίλησε και είπε, «Εγώ είμαι το φως του κόσμου. Εκείνος που με ακολουθεί δεν θα περπατήσει εις το σκοτάδι αλλά θα έχη το φως της ζωής». (ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ, έκδ. Απ. Δ.)

Προς το παρόν ας μείνουμε στο γεγονός ότι δεν υπάρχει Αποκάλυψη του Πνεύματος άλλη από την Αποκάλυψη του Υιού. Εκείνο που μας αποκαλύπτει το Πνεύμα, ή καλύτερα, **Ε κ ε ί ν ο ς** που μας αποκαλύπτει το Πνεύμα είναι ο Ιησούς.

Η Περιστέρα κατεβαίνει πάνω στον Αμνό για να μας τον υποδείξει. Το Άγιο Πνεύμα ζυπνάει μέσα μας και ζωντανεύει τη μνήμη του Ιησού. Όμως όλες αυτές οι λέξεις είναι υπερβολικά αδύναμες. Το Πνεύμα θέτει τον Ιησού ενώπιόν μας. Ορθώνει μπροστά μας την εικόνα, το Πρόσωπο του Σωτήρος. Είναι η ηχώ του Λόγου του. Είναι το ηχείο που μεγαλώνει την ένταση του Λόγου του Θεού.

Κι αφού εμείς μόνοι μας δεν ξέρουμε ν' ακούμε τον Ιησού, «τὸ Πνεῦμα συναντιλαμβάνεται ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν» (Ρωμ. η, 26). Κι αφού εμείς δεν ξέρουμε να προσευχόμαστε «καθ' ὃ δεῖ», το Άγιο Πνεύμα αντικαθιστά τα δικά μας ψελλίσματα με τους δικούς του αλάλητους στεναγμούς, «ὑπερεντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν στεναγμοῖς ἀλαλήτοις» (Ρωμ. η, 26). Είναι η πηγή και η δύναμη που κινεί όλα τα πετάγματά μας προς τον Ιησού. Ο απόστολος Παῦλος

Κυριακή της Πεντηκοστής

λέει ξεκάθαρα: «οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν Κύριον Ἰησοῦν εἰ μὴ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ» (Α΄ Κορ. ιβ, 3). Κατὰ κάποιο τρόπο μπαίνει στη θέση μας. Και μάλιστα παίρνει τη δική μας θέση. Το Πνεῦμα μᾶς επιτρέπει να λέμε «εγώ» όταν απευθυνόμαστε στον Ἰησοῦ σαν σε ἕνα «Συ».

Χωρὶς να παρατραβάμε τους φιλοσοφικούς ὅρους, θα μπορούσαμε να πούμε ὅτι το Ἅγιο Πνεῦμα, κατὰ το μέτρο που ταυτίζεται μαζί μας, χωρίς βέβαια καμμιά σύγχυση φύσεων, γίνεται το **υ π ο κ ε ἰ μ ε ν ο** της ζωῆς μας σαν χριστιανών, το υποκείμενο που νοιώθει επιθυμία και λαχάρα, ἐνῶ ο Ἰησοῦς εἶναι το **α ν τ ι κ ε ἰ μ ε ν ο**, το πρότυπο, ὁ ἄμεσος σκοπός προς τον ὁποῖον τείνουμε (ἐνῶ ὁ ὑστάτος σκοπός εἶναι ὁ Πατέρας).

Μήπως τάχα αὐτό σημαίνει ὅτι ὁ Ἰησοῦς μᾶς εἶναι πιο ἐξωτερικός, πιο μακρυνός ἀπὸ το Πνεῦμα; Μήπως αὐτό σημαίνει ὅτι το Πνεῦμα μᾶς εἶναι ἐσώτερο ἀπὸ τον Ἰησοῦ; **Ο**χι, ὁ Ἰησοῦς και τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, παραμένοντας πάντοτε ὑπερβατικοί σε σχέση μ' ἐμᾶς, μᾶς εἶναι ἐξ ἴσου ἐσώτατοι και οικεῖοι. Ὑπάρχουν ὅμως διάφοροι βαθμοὶ ἐσωτερικότητος. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἀπὸ τη μια μεριά μᾶς λέει: «Ὑμεῖς δὲ ἐστε σῶμα Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους» (Α΄ Κορ. ιβ, 27). Κι ἀπὸ την ἄλλη μᾶς λέει: «ἢ οὐκ οἶδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν Ἁγίου Πνεύματος ἐστίν;» (Α΄ Κορ. στ, 19). Ακριβῶς ἐπειδὴ καθέννας ἀπὸ μᾶς, σαν ἄτομο, εἶναι ναὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, γι' αὐτὸ ὅλοι μαζί, σαν σύνολο, σχηματίζουμε τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Ἡ Ἁγία Γραφή χρησιμοποιεῖ με σχεδὸν ἰσοδύναμο τρόπο τις δυο ἐκφράσεις «ἐν Χριστῷ» και «ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι».

Συχνά δίνουμε την ἐντύπωση ὅτι ἀποδίδουμε τὸ συνεῖναι μᾶς με τον Θεὸ στο Ἅγιο Πνεῦμα μᾶλλον ἢ στον Χριστό, ἐνῶ στον Χριστό ἀποδίδουμε τὸ μέσον γιὰ να φθάσουμε ἐκεῖ. Τότε σκεπτόμαστε και λέμε: «διὰ τοῦ Χριστοῦ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι». Ὁ ἐκφραστικὸς αὐτὸς τύπος εἶναι πολὺ σωστός. Ἀν ὅμως δεχθούμε τις ἐξισώσεις (που εἶναι ἐξ ἄλλου αρκετὰ χονδροειδεῖς): «Τὸ Πνεῦμα = τὸ υποκείμενο, ὁ Υἱός = τὸ αντικείμενο», θα ἦταν ἴσως σωστότερο να πούμε ὅτι διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος βρισκόμαστε ἐν Χριστῷ.

Ἱερομ. Λεβ Ζιλλέ, ἀπὸ τὸ βιβλίον «*ἢ περισσότερὰ και ὁ ἀμνός*», σελ. 14-18, ἐκδόσεις «*Ἡ ΕΛΛΑΦΟΣ*» 1981

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΙΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Δευτέρα 5 Ιουνίου 2017, Ἅγιος Νικόλαος Μαρκ/λου 7:00π.μ.

Τετάρτη 7 Ιουνίου 2017, Ἅγιος Νικόλαος Μαρκ/λου 7:00π.μ.

Σάββατο 10 Ιουνίου 2017, Ἅγιος Νικόλαος Μαρκ/λου 7:00π.μ.

ΧΑΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & Α. ΚΟΥΜΠΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ ΜΕΣΣΟΓΑΙΑΣ Τ.Κ. 19003, ΤΗΛ. ΚΑΙ FAX: 22990 40040,

e-mail: ag.nikolaosmark@yahoο.gr, ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: www.agnikolaosmark.gr

Κυριακή της Πεντηκοστής